

TÜRK GIDA KODEKSİ GLUTEN İNTOLERANSI OLAN BİREYLERE UYGUN GIDALAR TEBLİĞİ

Yetki Kanunu : Türk Gıda Kodeksi

Yayımlandığı R.Gazete: 04.01.2012-28163

Tebliğ No: 2012/4

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, gluten intoleransı olan bireylerin özel beslenme ihtiyaçlarının sağlanması için özel olarak formüle edilen, işlenen veya hazırlanan özel beslenme amaçlı gıdaların tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretim, hazırlama, işleme, muhafaza, depolama, taşıma ve pazarlamasını sağlamak üzere özelliklerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4/9/2008 tarihli ve 26987 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Bebek Formülleri Tebliği ile 4/9/2008 tarihli ve 26987 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Devam Formülleri Tebliği kapsamı dışındaki gıdaları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğine dayanılarak, 41/2009/EC sayılı Gluten İntolerans İnsanlara Uygun Gıda Maddelerinin Bileşimi ve Etiketlenmesi ile ilgili Avrupa Birliği Komisyon Tüzüğüne paralel olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Buğday: Tüm Triticum türlerini,
- b) Gluten: Bazı bireylerin tolere edemediği, suda ve 0,5 M NaCl çözeltisinde çözünmeyen; buğday, arpa, yulaf, çavdar veya bunların melezlerinde ve türevlerinde bulunan protein fraksiyonunu,
- c) Gluten intoleransı olan bireyler için üretilen gıdalar: Gluteni tolere edemeyen bireylerin özel diyet ihtiyaçlarını karşılamak üzere özel olarak üretilmiş, hazırlanmış ve/veya işlenmiş özel beslenme amaçlı gıdaları,
- ç) Normal tüketim amaçlı gıdalar: Doğal yapısı gluten intoleransı olan bireylerin kullanımı için uygun olan ve genel tüketime sunulan gıdaları,

ifade eder.

Ürün özellikleri ve buna bağlı etiketleme kuralları

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki, gluten intoleransı olan bireyler için üretilen gıdaların bileşimi ve etiketlenmesi aşağıda belirtilen kurallara uygun olur:

- a) Gluten intoleransı olan bireyler için üretilen, gluten seviyesini düşürmek için özel olarak işlenmiş buğday, arpa, yulaf, çavdar veya bunların melez çeşitlerinden elde edilmiş bir veya daha fazla bileşen içeren veya bunlardan oluşan, son tüketiciye sunulacak gıdada gluten miktarı 100 mg/kg’yi aşamaz.

b) (a) bendinde belirtilen ürünlerin etiketlenmesi, reklamı ve tanıtımında “çok düşük glutenli” ibaresi kullanılır. Son tüketiciye sunulacak gıdadaki gluten seviyesinin 20 mg/kg’yi aşmaması koşuluyla “glutensiz” ibaresi kullanılabilir.

c) Gluten intoleransı olan bireyler için üretilen gıdaların içeriğinde bulunan yulafın; buğday, arpa, çavdar veya bunların melez çeşitlerinin bulaşması önlenecek şekilde özel olarak üretilmesi, hazırlanması veya işlenmesi gerekir. Bu yulafın gluten içeriği 20 mg/kg’yi aşamaz.

ç) Son tüketiciye sunulmak üzere gluten intoleransı olan bireyler için üretilen, melez çeşitleri de dahil olmak üzere buğday, arpa, yulaf veya çavdarın yerini tutan bir veya daha fazla bileşen içeren veya bunlardan oluşan gıdada gluten miktarı 20 mg/kg’yi aşamaz. Bu ürünlerin etiketlenmesinde, reklamında ve tanıtımında “glutensiz” ibaresi kullanılır.

d) Melez çeşitleri de dahil olmak üzere buğday, çavdar, arpa veya yulafın yerini tutan bileşenler ile gluten seviyesini düşürmek için özel işleme tabi tutulmuş buğday, çavdar, arpa, yulaf veya bunların melez çeşitlerinden yapılmış bileşenleri birlikte içeren gluten intoleransı olan bireyler için üretilen gıdalara (a), (b) ve (c) bentleri uygulanır, (ç) bendi uygulanmaz.

e) (b) ve (ç) bentlerinde yer alan “çok düşük glutenli” veya “glutensiz” ibareleri, gıdanın etiketi üzerinde, gıdanın adına yakın bir yerde bulunur.

Katkı maddeleri

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Aroma maddeleri

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde sadece, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Aroma Vericiler ve Aroma Verme Özelliği Taşıyan Gıda Bileşenleri Yönetmeliğinde yer alan maddeler kullanılabilir.

Bulaşanlar

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Pestisit kalıntıları

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki pestisit kalıntı miktarları, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Pestisit Kalıntıları Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Hijyen

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Mikrobiyolojik Kriterler Yönetmeliğinde yer alan kurallara uygun olarak üretilir.

Ambalajlama

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin ambalajları, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliğinde yer alan kurallara uygun olur.

Etiketleme

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen genel kurallara ek olarak gluten intoleransı olan bireyler için üretilen gıdaların etiketlenmesi, 5 inci maddede belirtilen kurallara uygun olur.

(3) Gluten intoleransı olan bireylerin kullanımını için uygun olan aşağıda belirtilen gıdaların etiketlenmesi, reklamı ve sunumunda; Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan hüküm saklı kalmak şartıyla, son tüketiciye sunulan gıdada, gluten seviyesinin 20 mg/kg’yi aşmaması koşuluyla “glutensiz” ibaresi kullanılabilir. Ancak, aşağıda yer alan gıdaların etiketlenmesi, reklamı ve tanıtımında “çok düşük glutenli” ifadesi kullanılamaz:

a) Normal tüketim amaçlı gıdalar.

b) Gluten intoleransı olmayan bireylerin özel beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak formüle edilmiş, işlenmiş veya hazırlanmış ancak yine de bileşimleri gereği gluten intoleransı olan bireylerin de özel diyet ihtiyaçlarını karşılamaya uygun, özel beslenme amaçlı gıdalar.

Numune alma ve analiz metotları

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerden Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinde belirtilen kurallara uygun olarak numune alınır ve uluslararası kabul görmüş analiz metotları uygulanır.

İdari yaptırım

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğe aykırı davranışlar hakkında 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun ilgili maddelerine göre idari yaptırım uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 15 – (1) 27/9/2003 tarihli ve 25242 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Glutensiz Gıdalar Tebliği (Tebliğ No: 2003/33) yürürlükten kaldırılmıştır.

Uyum zorunluluğu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri 1/12/2012 tarihine kadar bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

(2) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce bu Tebliğ kapsamında faaliyet gösteren gıda işletmecileri, bu Tebliğ hükümlerine uyum sağlayana kadar 27/9/2003 tarihli ve 25242 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Glutensiz Gıdalar Tebliği hükümlerine uymak zorundadır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.